

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

de Stichting Nederlandse Taal en Cultuur Ghana te Accra

Kwaliteitsonderzoek

Inspectie van het Onderwijs

Datum vaststelling: 14 juni 2019

Samenvatting

De inspectie heeft op de Nederlandse school - Ghana een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. De inspectie van het onderwijs onderzoekt Nederlandse scholen in het buitenland in principe eens in de vier jaar. We constateren dat de kwaliteit van het onderwijs op alle onderzochte standaarden voldoende is.

Dit rapport gaat over het primair onderwijs. Vanwege het geringe aantal leerlingen op het voortgezet onderwijs in klas 1 en 2 en het feit dat we geen lessen konden observeren, verschijnt er geen apart rapport over het voortgezet onderwijs. Echter, door dezelfde structuur, dezelfde leraar en dezelfde aansturing is dit rapport bijna één op één te vertalen naar het voortgezet onderwijs.

Wat gaat goed?

Het bestuur heeft de afgelopen periode veel vorderingen geboekt op het bestuurlijk-organisatorisch vlak. Dat komt vooral omdat het bestuur naar aanleiding van het laatste inspectierapport beleidsmatig actiever opereert. De afstemming tussen het bestuur en de school is nu helder, het schoolplan is grondig herzien en er zijn de nodige documenten opgesteld, besproken en vastgesteld. Het bestuur heeft een meerjarenplan en gaat verstandig met zijn geld om.

De leslocatie is zeer geschikt voor het geven van NTC-onderwijs. De aanpak van de leraren draagt ertoe bij dat de leerlingen tot ontwikkeling komen. In de groepen heerst een taakgerichte, positieve werksfeer. Ook goed is dat het team zich bewust is dat er verdere verbetering nodig is om meer uit de leerlingen te halen. Dat aandachtspunt staat nu voorop in de ontwikkeling van de school.

De leerlingen voelen zich veilig in de groep. Er heerst rust en we zien een respectvolle omgang met elkaar. De leerlingen gaan met plezier naar school, de leraar heeft regelmatig contact met de ouders en de school geeft goede informatie over het reilen en zeilen van de Nederlandse school - Ghana.

Wat kan beter?

We vragen meer aandacht voor de koppeling tussen wat je van een leerling weet (zicht op ontwikkeling) en wat je daar in de groep mee doet (het lesgeven). De lessen zijn van voldoende kwaliteit, maar kunnen verbeteren door meer af te stemmen op de verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen. Daar liggen mogelijkheden

School: Nederlandse school - Ghana

Totaal aantal leerlingen: 35

BRIN: 28HA

Onderzoeksdata: 8 - 11 april 2019

om doelgerichter en gedifferentieerder om te gaan met de aanpak, de inhoud (leerlijnen) en de verwerking (huiswerk).

Ondanks de groei die de leerlingen doormaken zien we dat de resultaten op de drie vakgebieden, begrijpend- en technisch lezen en spelling achterblijven, ook ten opzichte van andere NTC-scholen.

Wat moet beter?

Er zijn geen wettelijke vereisten die beter moeten.

Vervolg

De Nederlandse school - Ghana komt in beginsel over vier jaar opnieuw in aanmerking voor een onderzoek.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het onderzoek	5
2.	Uitgangssituatie en hoofdconclusie	6
3.	Resultaten onderzoek	8

1. Opzet van het onderzoek

De inspectie van het onderwijs onderzoekt Nederlandse scholen in het buitenland in principe eens in de vier jaar.

Werkwijze

Wij toetsen de onderwijspraktijk van de school aan de standaarden uit het onderzoekskader 2019 voor het toezicht op de Nederlandse scholen in het buitenland.

Standaard	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
Schoolklimaat	
SK2 Pedagogisch klimaat	•
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•

Onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: we hebben bijna alle lessen bezocht, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met leerlingen, ouders, leraren en bestuurders.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden.

Legenda

Bevindingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2 . Uitgangssituatie en hoofdconclusie

In dit hoofdstuk geven we de uitgangssituatie, de conclusie en het vervolg weer van het onderzoek bij de Nederlandse school - Ghana te Accra.

Uitgangssituatie

De Nederlandse school – Ghana heeft in 2017 haar 25-jarig bestaan gevierd. Momenteel bezoeken 35 leerlingen de school, waaronder zes peuters en twee VO-leerlingen. Omdat de onderbouwgroepen meer leerlingen tellen dan de bovenbouwgroepen wordt een lichte groei in leerlingenaantallen verwacht. De school heeft vooral leerlingen met twee Nederlandstalige ouders (60%). Van de overige 40% is één van de ouders Nederlandstalig.

Het team bestaat uit een bevoegde directeur-leraar, die in de peuter- en kleutergroepen geassisteerd wordt door een vrijwilligster. Op korte termijn wordt extra hulp ingehuurd om ook in de andere groepen meer handen in de klas te hebben.

De school heeft een eigen lokaal gehuurd in de German Swiss International School (GSIS) te Accra.

Het bestuur bestaat uit vijf personen en kenmerkt zichzelf als een beleidsbepalend bestuur, dat wil zeggen dat zij verantwoordelijk zijn voor de kaders, het personeelsbeleid, de financiën en de PR.

Het onderwijskundig beleid en de uitvoering beleggen zij bij de directeur-leraar. Tussen het bestuur en de directeur-leraar is regelmatig contact.

De kwaliteit van het onderwijs op de Nederlandse school - Ghana is voldoende.

Conclusie

Van 8 tot en met 11 april 2019 hebben wij de kwaliteit van het onderwijs op de Nederlandse school – Ghana onderzocht. Het onderzoek laat zien dat de kwaliteit van het onderwijs op alle onderzochte standaarden van voldoende niveau is.

Tijdens het laatste inspectiebezoek (2015) werden vijf indicatoren, gericht op analyseren, borgen en verantwoorden, onvoldoende beoordeeld. De school kreeg het verzoek om in 2017 een voortgangsnotitie te leveren met daarin een verantwoording over de verbeteracties. De school is aan het werk gegaan en uit de notitie en het onderzoek blijkt dat het bestuur erin geslaagd is om een

kwakeiteitszorgsysteem op te zetten dat aan de voorwaarden voldoet. Er zijn de nodige documenten en protocollen opgesteld en afspraken vastgelegd. Bestuur en directie hebben nu helder voor ogen waar ze aan willen werken. Er is sprake van een visie, een duidelijke structuur en samenhang in beleid. Dat komt de schoolontwikkeling ten goede. De school is zich bewust dat vanuit deze basis verder gewerkt moet worden aan de kwaliteit van het onderwijs. Scherpere analyses opstellen en per leerling doelgericht keuzes maken ten aanzien van verbreden, verdiepen of versnellen zal eveneens de resultaten ten goede komen.

3. Resultaten onderzoek

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Didactisch handelen		•	

Aanbod voldoet

De kwaliteit van het aanbod is voldoende. De school beschikt over aanbod dat voldoet aan de kerndoelen en in de meeste gevallen aansluit bij het (beoogde) niveau van de leerlingen. De school gebruikt actuele methoden, die het mogelijk maken een goede samenhang te realiseren tussen het spreken, het luisteren, het lezen en het schrijven. Op cultuurdagen en in de lessen besteedt de school voldoende aandacht aan de Nederlandse en Vlaamse cultuur. De mogelijkheid om de lessen digitaal te ondersteunen (digibord, chromebooks) is ook aanwezig. Verder beschikt de school over een uitgebreide bibliotheek en veel Nederlandstalige DVD's, waar de leerlingen wekelijks gebruik van maken. Een punt van aandacht is het geringe aantal non-fictie boeken en het ontbreken van aanbod voor leerlingen die meer dan de basisstof aankunnen.

Zicht op ontwikkeling voldoende, mogelijkheden tot aanscherping

De leerlingen maken één of twee keer per jaar niet-methode gebonden toetsen voor spelling, begrijpend- en technisch lezen en woordenschat. De directeur-leraar voert de toetsgegevens zorgvuldig in, zodat het mogelijk is om scherpe analyses te maken. Toch zien we die analyses in de praktijk te weinig terug. De leraar kent haar leerlingen, vooral op basis van observaties, maar we stellen vast dat scherpere analyses noodzakelijk zijn om doelgericht te kunnen werken in de les. De ene leerling kan meer aan dan de ander, maar dat komt nu onvoldoende naar voren. Daarmee geven we aan dat de ontwikkeling van de leerlingen meer op individueel niveau gepland en gevolgd kan worden. Met de directeur-leraar is gesproken over een soort weekkaart, waarop in ieder geval de lesdoelen vanuit de leerlijn vermeld staan. Dat geeft richting aan het planningsproces voor de leraar, maar ook voor de leerling. Het vormt tevens de basis voor nadere evaluatie en analyse van de voortgang en kan in de communicatie met de ouders en het bestuur een beeld geven van de individuele- en schoolontwikkeling. Een ander aandachtspunt is het volgen van de ontwikkeling van de kleuters. De school gaat binnenkort over tot de aanschaf van een gestructureerd observatie-instrument.

Didactisch handelen op orde

De kernstandaard didactisch handelen is als voldoende gewaardeerd.

We zien dat de inspanningen van de leraren bijdragen aan het begrip om de lesstof zelfstandig te verwerken. Daarnaast werken de leraren met activerende werkvormen en bevorderen ze de interactie met en tussen leerlingen. Dat zien we in alle lessen terug. De taakgerichtheid en de actieve betrokkenheid van de leerlingen is voldoende. Zoals gezegd kan de afstemming op de verschillen tussen de leerlingen verbeteren door scherpere analyses, doelgerichter te werken (leerlijnen) en extra aanbod te geven aan leerlingen die meer of sneller kunnen.

3.2. Schoolklimaat

Schoolklimaat	O	K	V	G
SKz Pedagogisch klimaat			●	

Pedagogisch klimaat voldoende

De leraren van de Nederlandse school - Ghana zijn betrokken op de leerlingen en creëren een stimulerend pedagogisch klimaat. De regels zijn voor iedereen duidelijk en de gemaakte afspraken worden nagekomen. Tijdens het onderzoek hebben we gezien dat de leraren en de leerlingen elkaar respectvol benaderen. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de sociale ontwikkeling. De ouders participeren actief in de school en er worden diverse contactmomenten gecreëerd.

3.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten				

Niet te beoordelen

Onderwijsresultaten niet te beoordelen

We kunnen de onderwijsresultaten niet beoordelen, omdat de groepen 8 de laatste jaren weinig leerlingen telden. De gegevens zijn te summier om een oordeel op te baseren.

Als we naar de overige toetsresultaten kijken en inzoomen op de behaalde vaardigheidsgroei, dan zien we dat de leerlingen zich het afgelopen jaar naar hun vermogen ontwikkelen. Enkele leerlingen groeien meer dan verwacht, de meesten groeien wel, maar niet voldoende. Veel leerlingen moeten van ver komen en verdere groei is

echt nodig, omdat het totale overzicht laat zien dat te weinig leerlingen niveau I, II of III halen op de vakgebieden spelling (25%), begrijpend (50%)- en technisch lezen (40%).

3.4. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Kwaliteitszorg voldoende

De school werkt aan de kwaliteitsverbetering en formuleert de verbeteracties in de voortgangsnotitie 2017 en in het nieuw opgezette schoolplan. Het bestuur heeft intussen een stelsel van kwaliteitszorg ingericht en verbetert op basis daarvan het onderwijs op de Nederlandse school – Ghana. Als we wat dieper inzoomen dan constateren we dat veel documenten nog door het oude bestuur zijn opgesteld. Het huidige bestuur omarmt de plannen en de documenten, geeft daar ook weer een eigen invulling aan, maar de implementatie van alle voornemens vormen nu de uitdaging voor het huidige bestuur. De gevoerde gesprekken hierover geven echter veel vertrouwen in de verdere uitvoering. Het evalueren van de processen, het maken van plannen, het vastleggen van afspraken is daarmee op orde. De verantwoordelijkheidsverdeling tussen het bestuur en de directeur-leraar is voor alle betrokkenen duidelijk.

Kwaliteitscultuur op orde

De kwaliteitscultuur van de school is voldoende. In de overlegstructuur ligt de nadruk op de onderwijskundige ontwikkelingen. Het onderwijskundig leiderschap functioneert, met bestuurlijke ondersteuning, eveneens voldoende en wordt door de ouders zeer gewaardeerd. Een ieder wordt voldoende betrokken bij de keuzes en de uitvoering van de gewenste verbeteringen. De school opereert daarin zeer transparant. De mogelijkheid tot scholing in verdere bekwaamheid en ontwikkeling is zeker mogelijk. Daarbij wordt gepast gebruik gemaakt van de diensten van de stichting Nederlands Onderwijs Buitenland (NOB), maar ook de regiobijeenkomsten dragen daartoe bij.

Ouders zijn geïnformeerd

Als we naar de opmerkingen uit het vorige rapport kijken, zien we ten aanzien van deze standaard een enorme groei. De school legt verantwoording af over de kwaliteit van het onderwijs. De ouders weten hoe hun kind presteert ten opzichte van het landelijk gemiddelde in Nederland. De school communiceert actief met de

ouders tijdens formele gesprekken, maar ook tijdens het halen en brengen van de leerlingen. Er is een WhatsAppgroep actief en het bestuur nodigt de ouders twee keer per jaar uit om ze bij te praten op een algemene oudervergadering (AOV). Uit het gesprek dat wij met de ouders voerden, blijkt dat ze tevreden zijn over de benaderbaarheid van de directeur-leraar. Ze hebben vertrouwen in de school en zijn blij met het onderwijs aan hun kinderen.

3.5. Financieel beheer

Financieel beheer	O	V
FB1 Continuïteit		●

Continuïteit voldoende gewaarborgd

Deze standaard is van voldoende niveau. Tijdens het gesprek bleek dat het bestuur goed zicht heeft op de financiële uitgangspositie van de Nederlandse school - Ghana. Er is een financiële planning en het bestuur waarborgt het voortbestaan van de school door de balans tussen de inkomsten en de uitgaven goed te bewaken.

Voor het geval er onverwachte uitgaven zijn of voor het geval dat er één of meerdere inkomstenstromen wegvallen heeft het bestuur een flinke financiële reserve. Indien nodig kan de school drie jaar draaien zonder inkomsten. De bedoeling is om met gepast beleid langzaam in te teren op die reserve naar een nog nader af te spreken norm.

Het bestuur legt jaarlijks financiële verantwoording af aan de ouders op de AOV, waarbij ook jaarlijks een kascontrolecommissie decharge verleent aan het bestuur.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

